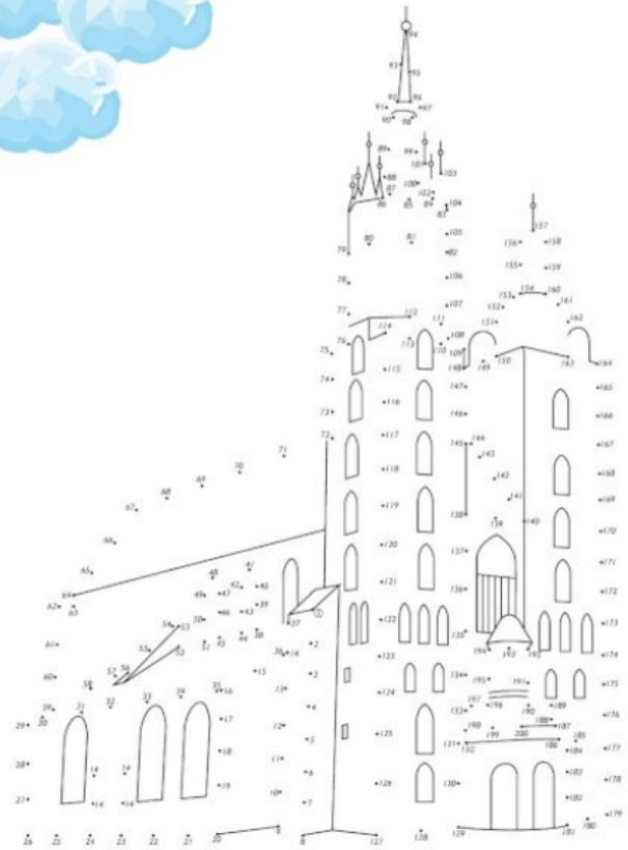
KOŚCIÓŁ MARIACKI

W narożniku krakowskiego Rynku Głównego stoi okazała ceglana budowla: to kościół Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny. Wzniesiono go w średniowieczu i jest jednym z najpiękniejszych gotyckich kościołów w Polsce. Prowadzą do niego wielkie drewniane drzwi ozdobione rzeźbionymi głowami apostołów, proroków oraz polskich świętych. W świątyni znajduje się ołtarz główny wykonany przez wielkiego niemieckiego rzeźbiarza Wita Stwosza w latach 1477–1489. Ten niezwykły ołtarz przedstawia kilkadziesiąt postaci, z których każda wygląda jak żywa, choć wszystkie zostały wyrzeźbione z lipowego drewna. Wnętrze kościoła odnowiono w końcu XIX wieku, polichromie (malowidła ścienne) zaprojektowali i wykonali wybitni polscy malarze – Jan Matejko, Józef Mehoffer i Stanisław Wyspiański.

1 z 1

VSKI

Wydrukowany arkusz przyklej na kartę brystolu.
Starannie wytnij poszczególne elementy układanki.

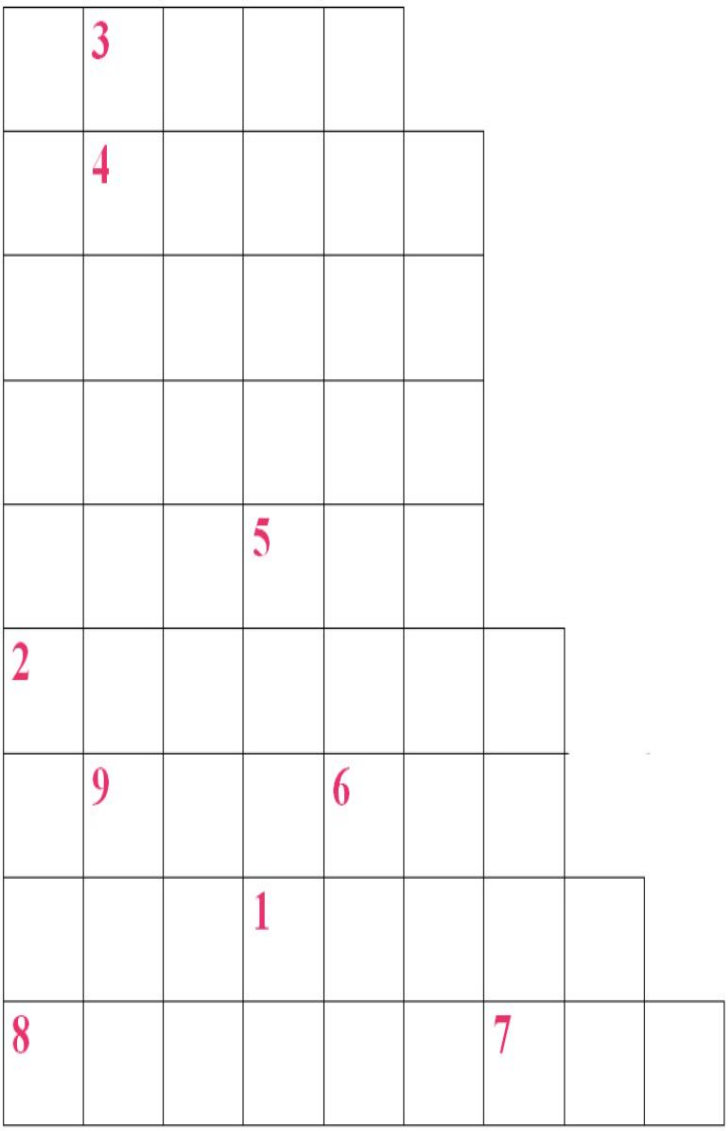

©polalech.pl

_ejnał, wie_a, kości_ł, poch_d, p_łnoc, poł_dnie, leg_da, _orągiew, Krak_w

Zadanie 6.

Wpisz słowa z Zadania 5 do krzyżówki – od najkrótszego do najdłuższego wyrazu. W przypadku, gdy wyrazy mają tę samą ilość liter, wpisz je w kolejności alfabetycznej.

3. Wieża, z której gra się hejnał, nazywa się
a. Hejnałówka.
b. Hejnalica.
c. Hejnałka.
d. Hejnioła.

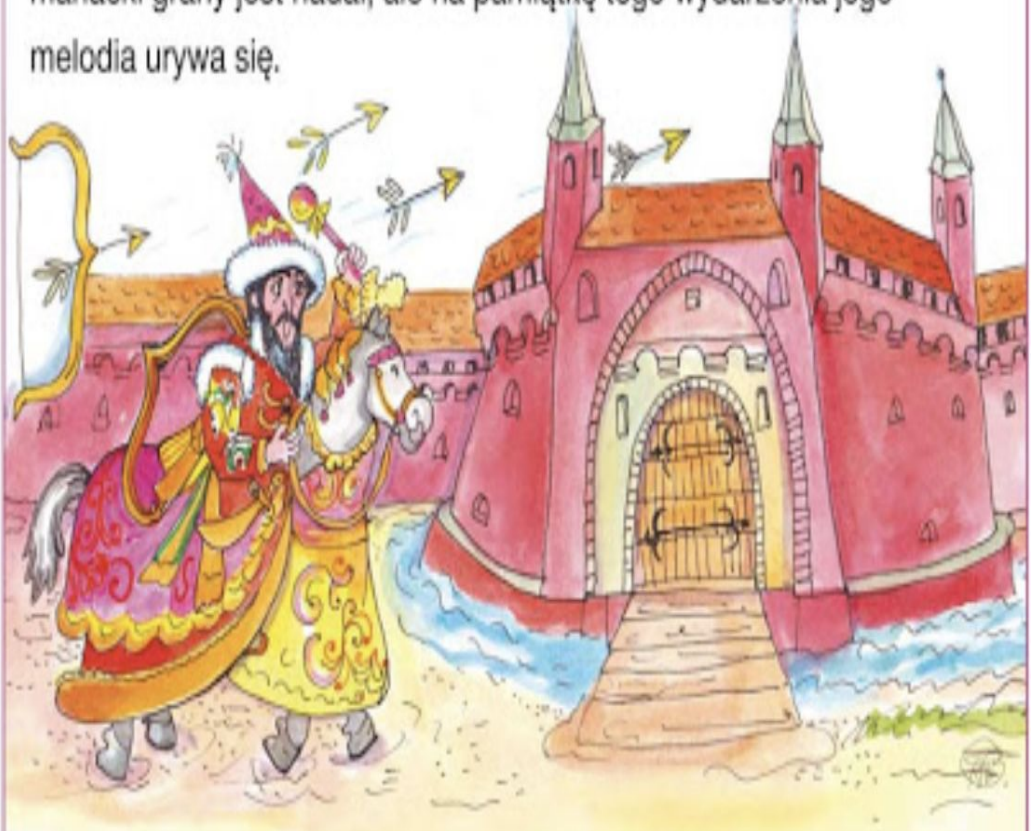
Zadanie 2.
Opowiedz legendę związaną z hejnałem Krakowa.

Zadanie 3.
Historię hejnału opowiedział nam lajkonik. Czy wiesz, kto to jest?

Lajkonik, dawniej zwany Konikiem Zwierzynieckim, to bardzo ważna postać Krakowa. Ma on nawet swoje święto – w pierwszy czwartek po Bożym Ciele. Tego dnia, bez względu na pogodę, egzotycznie odziany jeździec wyrusza na drewnianym koniku w trasę po Krakowie. Podąża ulicami miasta przy dźwiękach starodawnych melodii, skacze, tańczy taniec z chorągwią, zagląda do sklepów i restauracji, hojnie rozdając napotkanym ludziom razy (symboliczne uderzenia) buławą oraz zbierając datki do koszyczka. Towarzyszą mu śmiech i zabawa. Ruch, taniec, razy buławą dawane na szczęście, muzyka, a zwłaszcza dźwięki bębna, tworzą niezwykły nastrój radosnego pochodu Lajkonika. Ten niezwykły dzień w Krakowie lubią nie tylko dzieci.

Nagle tatarska strzała przeszyła gardło hejnalisty i melodia urwała się. Jednak mieszkańcy, zaalarmowani hejnałem, zdążyli zamknąć bramy miejskie, stanąć na murach i obronić Kraków. Od tego czasu hejnał mariacki grany jest nadal, ale na pamiątkę tego wydarzenia jego melodia urywa się.

Gdzie pełnił wartę strażnik?

Dlaczego Kraków otoczony był murami?

W jaki sposób strażnik dał znać o zbliżających się wrogach?

Jak zakończyła się ta historia?

O hejnale z Wieży Mariackiej

Na rynku w Krakowie znajduje się Kościół Mariacki. To jedno z piękniejszych miejsc, które warto odwiedzić w Polsce. Kościół ma dwie wieże. Jedna z nich jest najwyższą wieżą w Krakowie. Na jej szczycie widoczna jest nawet z daleka złocona korona. Ma ona przypominać podróżnym, że zbliżają się do dawnej stolicy królów polskich. Z tej właśnie wieży, co godzinę rozlega się grany na cztery strony świata hejnał. Piękna melodia nagle urywa się, jak gdyby była niedokończona. Urywa się na pamiątkę pewnego zdarzenia, o który opowiada legenda. Otóż przed wieloma wiekami Tatarzy często napadali na polskie wsie i miasteczka. Często zapuszczali się aż pod Kraków. Na wieży kościoła Mariackiego zawsze pełnił służbę strażnik miejski, który dźwiękiem trąbki dawał rano hasło do otwierania, a wieczorem do zamykania bram miejskich. Trąbka sygnalizowała też zauważony pożar lub zbliżającego się wroga. Pewnego razu, gdy Tatarzy zbliżyli się do miasta, strażnik zaczął trąbić na alarm.

Krakowska legenda o wieżach kościoła Mariackiego

Trasa dla bobasa

www.trasadlabobasa.pl

wzrok i skierować go na dwie dumne wieże Bazyliki Mariackiej. Piękny i stary kościół, który niczym stróż góruje nad miejskim placem, skrywa w sobie pasjonujące historie, pilnie strzeżone tajemnice i muzyczną niespodziankę, która każdej godziny wywołuje uśmiech na twarzach mieszkańców i turystów. Z poniższego wpisu dowiecie się, jakie to legendy na temat Bazyliki opowiadają Krakowianie i dlaczego hejnał jest tak ważny w historii miasta. Zapraszamy!

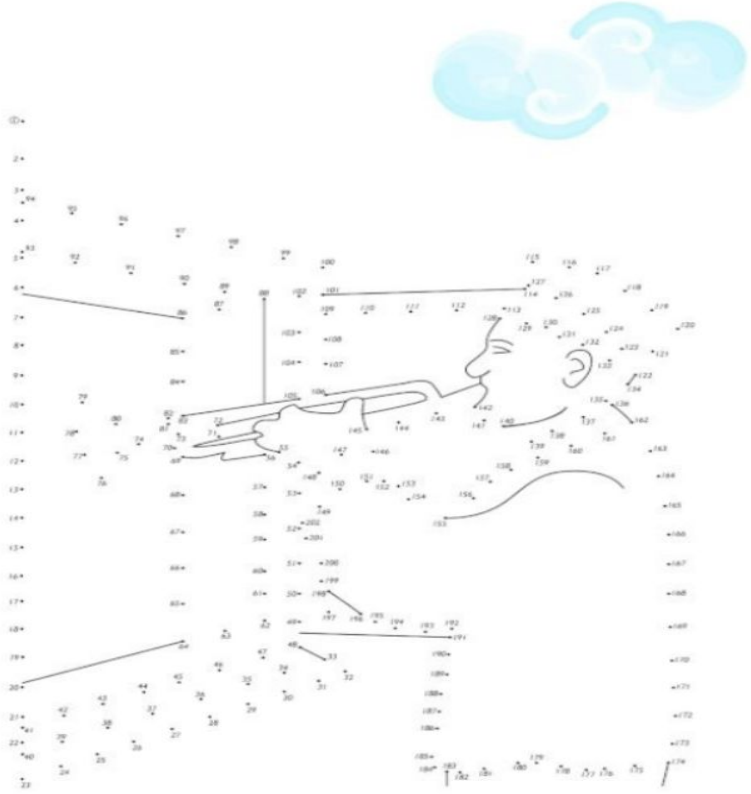

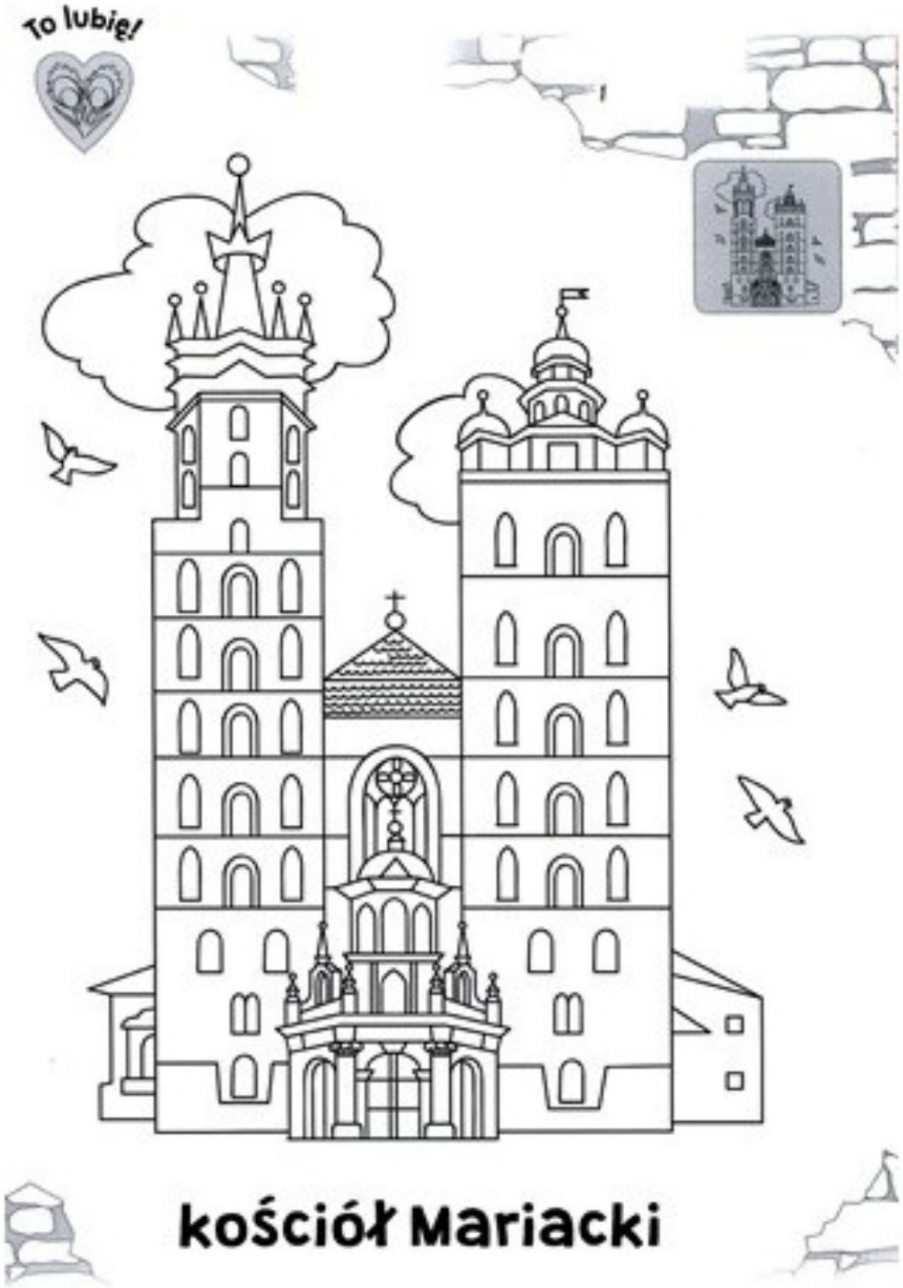
HEJNALISTA

Kościół Mariacki ma dwie wieże, które, jak głosi legenda, budowało na wyścigi dwóch braci. W niższej wieży (o wysokości 69 metrów) znajdują się dzwony kościelne. Z wyższej, zakończonej ozdobnym hełmem i wysokiej na 82 metry, grany jest hejnał. Zwyczaj ten powstał pod koniec XIV wieku, wtedy melodia ta rozbrzmiewała o świcie i o zmroku, czyli w porach otwierania i zamykania bram miasta. Dzisiaj dyżur hejnalisty trwa 24 godziny, a hejnał grany co godzinę rozbrzmiewa zgodnie z tradycją w cztery strony świata. Hejnaliści muszą mieć dużo siły do dęcia w trąbkę, ale także po to, by codziennie pokonywać aż 239 schodów prowadzących na szczyt wieży!

To lubię!
kościół Mariacki

LEGENDA O HEJNALE MARIACKIM

Pierwsza informacja o hejnale granym z wieży kościoła Mariackiego pojawiła się w zapiskach kronikarskich już w 1392 roku. Był on odgrywany na wyższej wieży, która służyła jako strażnica miejska.

Poznajemy historię krakowskiego hejnału z Wieży Mariackiej

Polecenia:

Zadanie 1.

Posłuchaj opowieści o hejnale krakowskim i zaznacz poprawne odpowiedzi.

http://www.kula.gov.pl/krakow/rynek/hejnal/

Kościół Mariacki w Krakowie

Hejnalista na Wieży Mariackiej

1. Hejnał Mariacki jest grany
a. spod Kościoła Mariackiego.
b. z głównej nawy Kościoła Mariackiego
c. z niższej wieży Kościoła Mariackiego.
d. z wyższej wieży Kościoła Mariackiego.

2. Hejnał grany jest w Krakowie
a. codziennie w południe, w stronę południową.
b. codziennie, co godzinę, na cztery strony świata
c. w niedziele, o północy, w kierunku północnym.
d. w święta państwowe, na północ i południe.

3. Wieża, z której gra się hejnał, nazywa się
a. Hejnałówka.
b. Hejnalica.
c. Hejnałka.
d. Hejnioła.

DWIE WIEŻE i DWAJ BRACIA

Czy zastanawialiście sie kiedyś dlaczego wieże krakowskiej bazyliki są różnej wielkości? Z pomocą przychodzi ciekawa lecz mroczna legenda. Dawno temu, w okresie średniowiecza, za panowania księcia Bolesława Wstydliwego, do korpusu kościoła stojącego na rynku postanowiono dobudować dwie wieże. Zadanie to zlecono braciom – bardzo zdolnym i cenionym architektom. Starszy z nich zajął się stawianiem wieży południowej, młodszy północnej. Początkowo prace szły bardzo wyrównanie, lecz po pewnym czasie wieża starszego z braci zaczęła górować nad wieżą młodszego. Zazdrosny brat nie mogąc pogodzić się z sukcesem drugiego, postanowił go zabić. Niestety krwawy czyn nie przysporzył mu sławy, gdyż natychmiast po zbrodni przerwano budowę wież. Wyrzuty sumienia mordercy były tak duże, że w dzień poświęcenia świątyni sam odebrał sobie życie i rzucił się ze szczytu wyższej wieży. Nóż, którym miał zostać zabity starszy brat, wisi do dziś w Sukiennicach, przypominając tę przygnębiającą historię.

Legenda o przerwanym hejnale

Dawno temu przed wiekami ziemie polskie były grabione przez okrutnych, bezlitosnych Tatarów. Kraków również znajdował się w poważnym niebezpieczeństwie. Zatrważające były wieści o napaści Tatarów na pobliskie miasto – Sandomierz.

Nad rankiem na wieżę mariacką zmierzał trębacz, by jak co dzień wygrać tu mariacki hejnał. Wstał tego dnia bardzo wcześnie. Miał jednak złe przeczucia. Gdy znalazł się na wieży i spostrzegł, że całe miasto jeszcze spokojnie śpi, poczuł ulgę. Sam się uspokoił i pogrążył we śnie.

Nagle ze snu zbudziły go straszliwe odgłosy. To, co zobaczył, było wprost przerażające. Wykorzystując wczesną porę i bezbronność mieszkańców, całe hory Tatarów zaatakowały miasto. Chcąc ustrzec przed nimi mieszkańców i wezwać ich do obrony, trębacz pospiesznie chwycił swą trąbkę i natychmiast zagrał na niej hejnał mariacki. Mieszkańców dzięki temu udało się obudzić.

Nikt jednak nie wiedział, co się dzieje i dlaczego trębacz bez przerwy wygrywa tę samą melodię. Podejrzewano, że musiało stać się coś niedobrego i przeczuwano najgorsze. W końcu ludzie pojęli, że grozi im niebezpieczeństwo i chwycili za broń. Rozegrała się straszliwa walka, w której poległo wielu mieszkańców Krakowa. Niebo przecinały kamienie i strzały, w górze zaś unosiła się melodia mariackiego hejnału, która zagrzewała Krakowian do walki.

Tatarzy zauważyli jednak, skąd pochodzi wygrywany hejnał i zwrócili swe strzały w stronę trębacza na wieży. Jedna ze strzał ugodziła trębacza w gardło. Hejnał został przerwany i nad miastem zapanowała złowroga cisza.

Choć trębacz zginął od tatarskiej strzały, pamięć o jego bohaterskim czynie przetrwała przez wieki – po dziś dzień codziennie na cztery strony świata wygrywany jest z mariackiej wieży hejnał – ten sam, który przed wiekami został przerwany.

CZASOWNIK 9

Wszystkie wyrazy w zdaniach zastosuj w liczbie mnogiej.
Podkreśl czasowniki.

Pisarz pisze książkę.

Lekarz leczy dziecko.

Piekarz piecze ciasto.

Ogrodnik sadzi drzewo.

Pies zjada kość.

Uczeń czyta lekturę.

krakuska
kaftan
portki
koszula
pas
buty

wianek
ze sztucznych kwiatów,
ozdobiony spadającymi na
plecy barwnymi wstążkami
korale
naturalne, intensywnie
czerwone
koszula
z delikatnego płótna,
zdobiona
haftem atłaskowym
gorset
z aksamitu lub sukna,
zdobiony kolorowym haftem,
koralikami, cekinami
i chwościkami
zapaska
biały, tiulowy fartuszek
ozdobiony misternym
haftem atłaskowym
trzewiki
do pół łydki, sznurowane
spódnica
szeroka, wzorzysta,
uszyta z tybetu